

ТУРЦИЯ

ВѢСТНИКЪ ЗА ИНТЕРЕСИ НА БЪЛГАРСКИЯТЪ НАРОДЪ.

ТУРЦИЯ издѣлува сѣка сѣбота на голѣмъ листъ, и сѣки вторникъ на малѣкъ. Годишната цѣна за въ имперіята, по царската поща, е 4 бѣли меджидіета; вънъ отъ имперіята, 5. Спомоществованіята трѣбува да сѣ годишни и прѣдплатени. Писмата за редакціята са подписувать до Г. И. Геновича, редактора и издателя на вѣстника. Външнѣти настоятели отговарять за вѣстника. Подписката за спомоществованіята става въ Ц. градъ-Бейоглу, Асмаж-Меджидъ № 23.

ПРИЧИНИТИ НА СИРОМАШИЯТА ВЪ НАШЕТО ОТЕЧЕСТВО.

III.

До тука, ний изложихми причинити на сиромашіята въ нашето отечество; ний исками сега да покажимъ срѣдствата чрезъ които да можи пѣкакъ-си да са турн лѣкъ на тѣзи сиромашіа.

Първото срѣдство което, споредъ насъ, трѣбува да земемъ прѣдъ видъ то е да глѣдаме да улучшимъ малко-по-малко днѣшното състояніе на нашето земледѣліе.

Ако земледѣліето съставя главното богатство на единъ народъ, тамъ дѣто другити индустріи не сѣ заловили корени, слѣдува отъ тука колко голѣми грижи сѣмъ длжжн ний да отдадемъ на този клонъ на индустріята, когато знайми че почти цѣлъ български народъ са занимава съсъ него.

Тѣзи грижи трѣбува да бѣдѣтъ разумни. За да са усъвършенствува у насъ земледѣліето ний трѣбува да употребимъ сичкити си сили за да усвоимъ сичкити изобретения които науката и опитѣтъ сѣмъ направили върху туй вещество.

И туй ще е лесно. За да сполучимъ тѣзи изрядна сѣтнина, която ще можи да съдѣйствува толкось силно върху общото благосъстояние на народа, нищо друго не са изискува отъ насъ освѣнъ да имамн добра воля да испратимъ въ Европа едно добро число момчета отъ селата дѣто да изучатъ земледѣліето.

Тѣзи момчета трѣбува да са издържатъ съ едно общо съгласіе отъ градскити наши общини и отъ по имотни селени.

Земледѣліето е станало въ нашето врѣме една цѣла наука, и ний трѣбуга да търсимъ кесатлѣкътъ и упадваніето на туй произведение въ собственото наше невѣжество.

Сѣщо тѣй, ако земемъ да отворимъ още отъ сега земледѣлни училища въ главни сѣла на нашето отечество, тѣзи училища не ще бѣдѣтъ безполезни.

Кой незнае че сичкити наши градове чакѣтъ повече прѣпитаніето си отъ произведеніята на селата, и ако нашити граждани са натоварятъ да отворятъ очити на селени, както прилича на дѣца отъ една и сѣща майка, не ще ли да има полза за единити и за другити?

Ний сѣмъ длжжн до толкось по-скоро да са заловимъ за туй дѣло наистина общеплезно и напредъчно, до колкото по-добрѣ знайми че желѣзнити пѣтища които са устроихъ и са строятъ още, сѣмъ повикани да направятъ едно дълбоко измѣненіе въ страната ни касателно до условіята за съществуваніе на хората и че хлѣбъ не ще има за прости.

Иъ нашити усилия, трѣбува да притуримъ тука, не быхъ сполучили на пѣлно, ако царското правителство не ни доде на помощъ.

Ний не исками друга помощъ отъ царското правителство освѣнъ тѣзи да обрнн една голѣма частъ отъ отеческити си грижи къмъ земледѣліето.

Ний исками още щото днѣшната десетична система, която удря твърдѣ тежко трудѣтъ на земледѣлцити, да са замѣни съсъ една друга по праведна, по правилна и по рѣдовна.

Ний исками най сѣтнѣ щото царското правителство да глѣда да избира за управители въ областити лица кѣждри да улесняватъ и да насърчаватъ стремленіята на населеніята къмъ този клонъ на мѣстната индустріа, защото ний познаваме повече отъ единъ управитель, повече отъ единъ каймакаминъ, повече отъ единъ мюдуринъ които неразбиратъ великодушнити му расположенія.

Веднѣжъ управени въ този пѣтъ, нашити естествени наклонности къмъ земледѣліето подпомогнати отъ науката, отъ опитѣтъ тѣй както и отъ благоволеніето на добри и мѣдри управители, ний ще видимъ въ малко врѣме да стане земата ни подъ туй отношеніе една отъ най цвѣтѣщити въ европейскитъ материкъ.

Сега остава ни да разглѣдаме второто срѣдство, третото, четвъртото и петтото. Тѣзи срѣдства ще бѣдѣтъ прѣдметъ на особити членове въ слѣдѣющити наши бройове.

ПИСМО ДО РЕДАКТОРА.

Господине Редакторе,

Умолявате ся да дадете мѣсто въ почтаемыйтъ вашъ листъ на настоящето писмо отправено до мене лично съ умоленіе да го обнародвамъ; имайте още добринѣтъ да обнародвате краткитъ забѣлѣжванія съ които видѣхъ за добрѣ да го придружа.

Г-не Славейковъ,

Въ единъ отъ притуркитъ на Турція вы обявихте че благодарнитъ Българи трѣба да зематъ въ вниманіе заслугитъ на приврѣменихъ комисія и да избѣрѣтъ членовѣтъ и и за членове на прѣдставителскый Свѣтъ, който ще са събере въ Цариградъ за черковнитъ работи.

Вашето прѣдложеніе е умѣстно и ний ще го приемемъ съ благодареніе, ако са съгласите да внесете едно маловажно поправление, това напирѣмъ: Да не избирамы никакъ други прѣдставители, но да оставимъ на комисіята одобрѣніето на нейныйтъ проектъ и на нейныйтъ дѣла. Само така ще можемъ да са отплатимъ на достопочтенныйтъ комисари за всякитъ нмъ грижи за насъ.

Не сѣмъ малко услугитъ на комисіята, за да не я почтемъ съ това довѣріе. Най напредъ са избра по такѣвъ начинъ, който неможе да не благодари и най възискателныйтъ Българинъ, избра сама себе си отъ

голѣмото число на цѣли 36 избиратели и кандидати, чрезъ което станѣ пѣлна и исключителна прѣдставителница на цѣлъ Българскый народъ, каквото изволи сама да ни го каже въ декрета си срѣщу издаваніето на гоявившиятъ ся вѣстникъ.

По сѣтнѣ тя изработи единъ Уставъ за свыкваніе на прѣдставителитъ по единъ толкось родолюбивъ начинъ, щото само той е доста да привлече всичкитъ ни благодарность къмъ комисіятъ.

Нейкитъ членове, достопочтенныйтъ и единственыйтъ прѣдставители на народа, така сѣмъ проникнати съ ползѣтъ на народа, щото за тѣзи ползѣ тѣ когато нмъ скывне оставятъ комисіятъ, и послѣ пакъ по кейфѣтъ си влазятъ въ нея и сѣмъ приѣты. На кратко, комисіятъ толкось достойно прѣдства народѣтъ и народното добро, щото голѣмъ несправедливостъ ще сторимъ, ако не я оставимъ да довърши сама великото и народоплезното дѣло съ сѣщото вниманіе къмъ народѣтъ както и до сега.

Нека прочее общинитъ оставятъ мисльта за прѣдставители. Додѣто имамн въ Цариградъ такѣхъ прѣдусмотрителн комисія, която тѣй промыслително си прѣдставила да води Свѣтътъ на прѣдставителитъ и да нмъ показва що е самото полезно за народа и кое трѣба да одобряватъ, а кое не, защо ни сѣмъ други прѣдставители? И съ тѣхъ и безъ тѣхъ сичко ще стане по благитъ намѣренія на комисіятъ. Освѣнъ това, когато за приврѣменихъ комисія не са намѣриха достойни чловѣци вънъ отъ Цариградъ, сега дѣ ще са намѣрятъ за голѣмыйтъ Свѣтъ? Като сѣмъ были до сега за комисіятъ добро и послушно стадо; защо да не са оставимъ и въ този случай на добрѣтъ воля на нашити пастыри?

Общинитъ можѣтъ и трѣба да проводятъ прѣдставители само тогазъ, когато комисіята ся отрече отъ правото да одобрява собственото си дѣло въ Свѣтътъ на прѣдставителитъ и да рѣководи този Свѣтъ. (Нѣколко абонати на «Македонія»)

Т ** 20 Ноемвріа 1870.

БѢЛѢЖ. Отъ сѣрце благодаримъ на нашитъ абонаты които ни пращатъ горнѣто изложеніе, и радовамы ся да видимъ у тѣхъ заявенія противъ неисправноститъ и произволитъ на достоуважаемѣхъ приврѣменихъ комисія. Така и трѣба, да бдимъ вѣнца надъ правдинѣтъ на народѣтъ и да ся стараемъ до колкото можемъ да отблѣсвамы деспотическитъ претенци на нѣкои помежду ни честолюбци. Това е добръ бѣлѣжъ и показува пробуденихъ свѣсь у народѣтъ. Никакъ обаче не ни принася благодареніе проявенната въ това изложеніе мисль: да са не пращатъ прѣдставители доклѣ комисіята ся не отрече отъ неправедныйтъ си претенци. Това е наистинѣ

и право и умѣстно, но отъ другъ страна е твърдѣ несгодно спорѣдъ обстоятелствата въ които ся намирамы ный спрямо въпросътъ. Да избличаваме произволътъ и неискравноститѣ на комисарити можемъ и трѣба, за да държимъ трезвенъ народътъ върху правдинитѣ му, па и самытѣ комисари да посвѣтстваватъ що-годѣ; но да запрѣчамъ ходѣтъ на работитѣ поради тѣхны нѣкои погрѣшки, ще каже да правимъ и ный самы погрѣшки за поправление ужъ на тѣхнитѣ. Не е сега врѣме да ся вращамы на задъ, да ся спирамы и да губимъ врѣме, съ най малкы надѣжды за поправление на онова което е злѣ станжло; но трѣба да побързамы за да запрѣдваримъ ако можемъ онова което за напредъ може да стане злѣ.

За това ный не само не сподѣлямы мнѣніето, дѣто да ся напуснатъ общинитѣ отъ мыслѣтъ за прѣдставители, но на-противъ умодаваме, да побързатъ общинитѣ и да пратятъ колкото е възможно по-скоро прѣдставители. Не е умно да чикамы да са отрича комисіята отъ наименованитѣ си претенци, защото тя може да не направи това, както ся и вижда че нѣма на умъ таквозъ нѣщо; но трѣба да са събератъ прѣдставителитѣ чясъ по напредъ, и тѣ да имъ дадѣтъ оставкѣтъ, като имъ прѣдставятъ неумѣстностѣтъ и несправедливостѣтъ на претендираніята имъ да ги ръководятъ. Ако комисаритѣ сж злѣ постѣпили и злѣ постѣпватъ ный трѣба да знаемъ че на това не сж тѣмъ тѣ криви. Тѣхната постѣпка не прѣменно ще да има кореньтъ си въ нѣкоя отъ насъ направенъ глупостъ, на която неблагопріятнитѣ пакъ за насъ слѣдствія като търпимъ ный не трѣба да ся отчаяваме като малодушны, нито пакъ като дѣца само да са сърдимъ и да разбѣрквамы още повече работитѣ; но като хора разумны трѣба да си отварямы очитѣ и да не правимъ глупости, ако искамы да запрѣдваримъ да не става за напредъ това което не желаемъ. Прѣди всичко трѣба да смы положителны и да разбирамы работитѣ както си сж, а не да гледамы само да стоварямы винятѣ на други и нищо повече.

Ный направихмы единъ глупостъ, че оставихмы да ся избѣржатъ комисаритѣ тѣй както ся избрахъ, тогазъ естествено слѣдствіе на тѣзи глупостъ, е да своеволствуватъ надъ насъ тѣзи които своевольно сж са избрали, и като ны считатъ все за таквызъ глупавы, не е никакъ неразумно отъ тѣхны страна да кроятъ планове за да ся натрапятъ за ръководители на прѣдставителитѣ ни, и да самовластвуватъ и въ Свѣтътъ на прѣдставителитѣ, както самовластвуватъ днесъ въ Приврѣмениятъ Свѣтъ. Но отъ насъ зависи да не направямы тѣзи глупостъ, да припознаемъ тѣзи тѣхны властолюбивы домогванія, ако искамы да ся отмѣнимъ отъ послѣдствіята имъ.

Но, свършено, ще ни кажатъ: комисіята узакони въ Уставътъ на избиранието, прѣдставителитѣ да работятъ съ настояніето и съдѣйствіето на комисаритѣ. Не; ще отговоримъ, остава ни още една надѣжда и ный смы длѣжны да исчерпимъ и нея прѣди да ся отчаяемъ и да ги оставимъ на волятъ имъ.

Комисаритѣ ся тѣкмятъ наистинѣ не само да влѣзатъ въ прѣдставителскитѣ Свѣтъ, но и да накаратъ прѣдставителитѣ да работятъ подъ тѣхно настояніе и съ

тѣхно съдѣйствіе; но тѣ не сж ни показали още на основаніе на кое право си присвояватъ тѣзи власть. Служеніето на комисіята както и самото ѣ названіе го показва е приврѣменно, и дѣ прѣстава то, ако не тамъ дѣто прѣдставителитѣ ще зематъ на себе си туй служеніе? Почитаемитѣ членове на Приврѣмениятъ Комисія, като искатъ да засѣдаватъ въ Свѣтътъ на прѣдставителитѣ, ще могатъ ли да прѣдставятъ изискванитѣ за влѣзване въ тозъ Свѣтътъ пълномощія отъ народътъ? Не; освѣнъ ако стане на пово да ги избѣржатъ и опълномощятъ Цариградскитѣ Българи. Но въ Уставътъ за избиранието ный не виждамы таквозъ право за Цариградскитѣ Българи; тогазъ какъ законность могатъ да дадѣтъ тѣ за своето въ Свѣтътъ на прѣдставителитѣ присѣдствіе? И да положимъ даже, че Цариградскитѣ Българи мѣлкомъ поне ще си присвоятъ правото да избѣржатъ прѣдставители, или за тѣхно право ще са вмѣни това станжло вече избиранието на комисаритѣ; но каква съразмѣрность ще има тогазъ това избиранието на прѣдставители съ населеніето на жителитѣ Българи, когато работата ще излѣзе: че три милиона народъ отъ Епархіитѣ на Екзархіята ще има право да избере само 26 души прѣдставители, а 36 души, извънъ Екзархіята, Цариградски Българи ще иматъ право да избѣржатъ прѣдставители 15 души. Това праведно ли е? И каква управа ще има въ онзи прѣдставителскитѣ Свѣтъ дѣто 26 души народни прѣдставители ще сѣднатъ да работятъ съ съдѣйствіето на 15 частны прѣдставители, които си присвояватъ правото да бѣдѣтъ и настоятели надъ тѣхъ? Това е смѣшно и да го помисли чловѣкъ, а не да го види и въ дѣйствіе положено.

Ето за това трѣба общинитѣ да прѣбързатъ да пратятъ прѣдставители, макаръ и въ число тѣй злѣ окарнено чрѣзъ изработаннытъ отъ комисіята Уставъ, стига да ся чловѣцы, които да познаватъ длѣжноститѣ които ще имъ наложи званието имъ, тѣй-що да дадѣтъ на комисаритѣ да разбѣржатъ неправдытъ и произволитѣ си, да отърватъ народътъ отъ посегателството врѣзъ правдинитѣ му и да поемѣтъ народното дѣло като законны прѣдставители на народътъ.

П. Р. С.

КЪМЪ ГОСПОДИНА ***.

Почитаемый Господине.

Съ врѣме още бѣхъ забѣлѣжилъ и знаяхъ че повечето отъ нашитѣ, тѣй да кажа тука, дѣйцы по въпросътъ не търпятъ ни единъ думицѣ за себе си, ни единъ отзивъ, ако че той не е похвала за тѣхъ; знаяхъ още и какъ нѣкои отъ тѣхъ вѣрватъ даже че иматъ пълно право да запрѣтватъ всяко обсъждане за тѣхното служеніе, до сега обаче не знаяхъ че и вы сте до нѣидѣ сподѣляли това тѣхно злокачественно мнѣніе за гласностѣтъ и за печатното слово. Право да ви кажа, много ми жално станж, като имахъ злочестинѣтъ за прѣвъ пѣтъ да чуя отъ васъ, да брашете това лѣжовно у тѣхъ понатіе и то съ онзи никакъвъ почти смисълъ не съдържащій резонъ на пословицѣтъ, че не трѣба да изваждамы боклукътъ на вѣнъ изъ оборътъ.

Не зная отъ каквы съображенія водены вы ся съгласявате за ограниченіето на пе-

чатѣтъ въ обсъжданіето на постѣпкитѣ на тѣзи дѣйцы, но колкото за мене искрено ще ви исповѣдамъ че настрѣхвѣхъ и отъ самитѣ помыслѣ на това: до какво своеволие бы могло да достигне, и въ каквы злоупотрѣбенія да падне таквозъ едно служеніе, ако печатѣтъ, заслѣпенъ отъ многото величіе на служителитѣ не бы смѣнѣлъ, или, ако по желаніето на тѣзи служители, бы му ся запрѣтило да подлага на обсъждане дѣйствіята на тѣзи дѣйцы!

Вашето искавано желаніе да ся заварди отъ униженіе достоинството и важностьтъ на едно тѣло за прѣвъ пѣтъ у насъ облѣчено въ нѣкакъвъ общественъ власть е твърдѣ благородно; нѣ то не стои въ въздържаніето да ся искава правото, нито въ забраняніето да ся напада за погрѣшкитѣ си това тѣло, защото никое нападаніе не може да унизи никого ако причинитѣ на униженіето не лежатъ у самага него. Достоинството прочее и важностьтъ на едно кое да е тѣло не пада отъ каквото и да е извънъ одумване, но пада отъ вѣтрѣ: щомъ членовѣтъ които съставятъ това тѣло начнѣтъ да го оскверняватъ самы съ разны злоупотрѣбенія. Въ такавъ случай не помага за поддържаніето имъ никое въздържаніе, никое запрѣщеніе да ся не обсъждатъ тѣзи злоупотрѣбенія; защото ако ги не каже днесъ печатѣтъ ще ги покажатъ утрѣ самы дѣлата, съ тѣзи само разлика че колкото по сетнѣ ся узнаятъ толкозъ по лоши сетнины иматъ тѣ.

Вы може бы щадите нѣкои личности отъ неправедны порицанія и огорчаватѣ ся зацо да ся докачатъ и тѣ невинно, на едно съ другитѣ, това прави почетъ само на чувствителного ви сърце но не покрива суетностьтъ на едно таквозъ щажденіе и безумѣстностьтъ на огорчаваніето вы. Лошитѣ думы врѣзъ нелощъ чловѣкъ всякога ся вращатъ врѣзъ оногозъ който ги искава: врѣзъ невинныйтъ никога не прилепва и не остава никое обвиненіе както масторскы и да бѣде приспособявано, а врѣзъ повинныйтъ то си прилепва и си пристава неогемлемо; но тамъ нѣма какво да ся щади, защото той си го заслужа; а туй е то всичко и нищо по вече.

Ако съмъ вы добръ разумѣлъ, въ едно отношеніе Вы искахте да ся изразите така нѣкакъ: Истинната и правото могатъ да ся исказуватъ, не е обаче свободно да ся напада и докача нѣкой; но работата е че азъ турямъ на въпросъ: зацо да ся намѣрва нѣкой докаченъ отъ истинѣтъ?

Колкото за спѣнки които си прѣдполагате вы че могатъ да произлѣзатъ въ конечното рѣшеніе на въпросѣтъ отъ обсъжданіето на злоупотрѣбеніята на нѣкои отъ онѣзи които сж ся зели да го рѣшаватъ, азъ ще ви кажа безъ никакво стѣсненіе прямо и открито че, ако рѣшаваніето на въпросѣтъ е да докара само промѣненіе на личности, то по добръ е да са не рѣшава; защото, спорѣдъ мене, поне таквозъ едно рѣшеніе което ще дойде да подтвърди единъ редъ на веты беззаконія и да освяти досегашното безусловно подчиненіе на народа, ще каже: ухудшеніе на работитѣ и на положеніето на тозъ народъ на когото веждѣтъ да справямы, ужъ смы прѣдпріѣли.

Сега ще приложя още двѣ думы които могатъ да послужатъ за отговоръ на единъ вашъ доводъ въ разговорѣтъ ни: Не ся е раждалъ въ свѣтътъ чловѣкъ който да за

силва ржкжтж която е замахнхла да го прѣ-
біе; това е ясно, мисля, и неиска тълкуваніе.

За думѣтъ «вѣстникари католици и про-
тестанти» които благоволихте да подмѣтните
въ жарѣтъ на разговорѣтъ си азъ нѣма да
вы спомена повече освѣнъ да вы наума
онова което казахъ по горѣ.

Въ прочемъ имайте увѣреніето на искрен-
ното ми къмъ васъ почитаніе. П. Р. С.

УСТАВЪ *)

На Българското Търговско Дружество
въ Варна.

ОТДѢЛЪ I-ий

Наименованіе, цѣль и съставяніе на
Дружеството.

Чл. 1. Съставлява са въ Варна едно Друже-
ство подъ названіе: Българско Търговско
Дружество.

Чл. 2. Главната цѣль на туй дружество е да
сбѣре, отъ неограничено число членове, единъ
капиталъ който да е достатъченъ за търговскити
прѣдѣлїя, прѣдначинени за банкерство.

Чл. 3. Дружеството като ще има прѣдъ видъ
да състави една главница доволна за бжжщити
му търговски прѣдирїя, опредѣлява 2,000 ак-
ції които ще сбѣре въ едно неопредѣлено
врѣме.

Чл. 4. Туй Дружество наченва дѣлата си отъ
1-ий августъ 1868. То има за съучастници
сичкити тѣзи лица които сж зели една или пове-
че акції. Свѣка акція състои отъ шестъ сѣбрен-
ни двадесетаци или гроша 120 въ лира турска
100 гроша.

ОТДѢЛЪ II.

Плацианіе на акціїти и занимаіе на
Дружеството.

Чл. 5. Свѣка акція са дава съ прѣдплата.

Чл. 6. Кolkото пари са сбѣратъ ще са ту-
рятъ подъ расположеніето на четири лица, из-
брани отъ Дружеството; тѣзи четири лица ще
бжжтъ: Управители на Дружеството и ше
отговарятъ за работити на туй Дружество. На
тѣхно чело ще са тури едно главно лице кое-
то ще носи названіе: Прѣдсѣдатель на
Дружеството.

Чл. 7. Управители на Дружеството сж джж-
жни да внимаваъ строго за увардианіето и умно-
женіето на капиталътъ на Дружеството; въ про-
тивенъ случай, тѣ ще бжжтъ отговорни за свѣка
пагуба която би са появила отъ невниманіе въ
управленіето на повѣреното имъ дѣло.

Чл. 8. Понеже Дружеството не е сбѣрало
капиталъ достатъченъ за бжжщити му прѣдирїя-
тія, за сега сбѣранити пари ще са даватъ подъ
лихва, нѣ на познати лица, и записити ще ста-
ваътъ взаимнопоржчителни, сирѣчь съсъ подпи-
сътъ на заемателътъ тѣй както и съ този на по-
ржчителътъ и платецътъ му.

Чл. 9. Свѣки вѣйкашенъ акціонернѣтъ трѣбува
да си има тука съ писменна расписка уцѣлно-
мощено лице което да отговаѣя за акціїти му и
да го прѣдставлява въ свѣко пужно гласоподаваніе.

Чл. 10. Свѣки, който си плати акціята, ще
прѣйма исправа за колкото е платилъ; тѣзи ис-
права ще носи подписътъ на печатопазителътъ,
на писарьтъ и сѣкровишникътъ тѣй както и пе-
чатътъ на Дружеството.

Чл. 11. Дружественнѣтъ печатъ ще са повѣ-
ри на одного отъ управителнити членове, удо-
брень по вишегласіе, и той ще внимава строго
въ прилаганіето на печатътъ.

Чл. 12. Веднѣжъ платена, никоя акція не са
връща назадъ подъ какъвто прѣдлогъ и да бжде;
нѣ тя може да са продаде на едно друго лице,
и продаваніето ѣ тогава само са припознава, ко-
гато първиятъ ѣ прѣтѣжатель обяви изѣлженіето
на акціята съ саморжчнѣтъ си подписъ и въ

сжщото врѣме са заблѣжи продаваніето ѣ на
дружественнити книги.

Чл. 13. Акціонерити, по неизбежна пужда,
сж раздѣлени на два разряда: спомагателни,
които сж платили акціїти си, двѣ години, сирѣчь
отъ 1-ий августъ 1868 до 1-ий августъ 1870;
основателни, които си плащятъ акціїти до
сбѣраніето на опрѣдѣленото количество акції съ-
образно съсъ членъ 3-ий.

Чл. 14. Свѣки акціонернѣтъ е свободенъ да зе-
ме колкото акції иска, за които ще му са да-
ватъ исправа сѣрѣщу даденото количество и пе-
чалата ще бжде споредъ влогътъ му.

Чл. 15. Свѣки съучастникъ ще си има по е-
динъ уставъ, който ще носи печатътъ на Дру-
жеството; той ще са води по него за плащаніе-
то на акціїти както и за сичко друго което са
отнася до Дружеството.

ОТДѢЛЪ III.

За управленіето на Дружеството и
сбѣранїята и пр.

Чл. 16. Дружеството ще има общи годишни и
чѣстно мѣсечни сбѣранїя. Общити годишни сбѣранїя
сж когато ще присѣдствуватъ сичкити членове които
са намиратъ въ Варна и повжжтъ, а мѣсечнити ще ста-
ваътъ въ краятъ на свѣки мѣсець отъ управителити.

Чл. 17. Управителити на Дружеството са из-
биратъ въ общо годишно сбѣраніе, нѣ ако е пу-
жно, избиранията могатъ да станатъ и въ мѣсѣч-
но или друго извѣпредно сбѣраніе.

Чл. 18. Управителити ще бжжтъ единъ прѣд-
сѣдатель, единъ сѣкровишникъ, единъ писаръ и
други двама подуправители.

Чл. 19. Отъ избранныятъ сѣкровишникъ ще са
земе поржчителъ, който ще са удобри отъ об-
що сбѣраніе.

Чл. 20. Петимата управители въ краятъ на свѣ-
ки мѣсець, ще сж джжжни да държатъ засѣданіе
въ което да приглѣдаватъ вървѣжтъ на друже-
ственнити дѣла и да размыслятъ за въ полза у-
потрѣбленіето на сбѣранити пари отъ акціїти.

Чл. 21. Като сж избѣржтъ и удобржтъ упра-
вителити, тосъ чась ще са обяви публично името
и джжжността на свѣко отъ тїя лица за да знае свѣки
който ще има да върши пѣщо съ Дружеството.

Чл. 22. Свѣки членъ има пѣлно право да при-
сѣдствува въ сбѣранїята и може да си дава гла-
сътъ за свѣка дружественна работа.

Чл. 23. Извѣпредно сбѣраніе може да става
свѣки пжтъ когато са прѣдвиди и прѣдусѣти нѣкол
поврѣда за интересити на Дружеството.

Чл. 24. Когато ще са наченва нѣкоя друже-
ственна работа, ще са размысля зрѣло и дѣлко-
ко тѣй щото въ свѣдваніето на туй дѣло да не
са появи нѣкоя поврѣда на Дружеството въ про-
тивенъ случай, отговорността ще тѣжи върху
управителити.

ОТДѢЛЪ IV.

За правата на управителити и за ка-
питалътъ на Дружеството.

Чл. 25. Управителити на Дружеството ще
можжтъ да са избиратъ въ служба слѣдъ двѣ
години отъ служеніето имъ на Дружеството. Тѣ
ще бжжтъ свободни да разнасятъ за неизбежни-
ти потребности на Дружеството.

Чл. 26. Никаква заплата пѣма да са дава на
управителити. Едно главно сбѣраніе само може
да рѣши възнагражденіе на нѣкое отъ управи-
телнити лица.

Чл. 27. Въпросъ за свѣко дружественно прѣд-
прїятіе ще са рѣшава свѣкоги по вишегласіе.

Чл. 28. Слѣдъ свѣршваніето на-годината, ка-
то са приглѣдажтъ дружественнити смѣтки, ще са
направи редовната обща равномѣтка която ще
са обнародва въ вѣстникити съ одобреніето на
сбѣраніето.

Чл. 29. При свѣршваніето на годината, като са
приглѣдажтъ годишнити смѣтки и са прибави печял-
бата на свѣка акція, акціонерити сж свободни да
си земжтъ 1/2 отъ печялата тѣй както и да
оставятъ тѣзи печяла за умноженіе на акціїти
си. Нѣ въ първиятъ случай, сирѣчь ако би нѣ-
кой отъ акціонерити да иска да зема 1/2 печял-
бата, въ този случай, той ще е джжженъ да из-
вѣстни за това дружеството, единъ мѣсець по
наврѣдъ.

Чл. 30. Ако нѣкой отъ членовѣти са помини,
то акціята му е припозната въ ржцѣ на доказанїя
нѣтъ му наследникъ.

Чл. 31. Ако нѣкои отъ акціонерити посѣгне
върху правата на дружеството, то такъвъ ще са

повиква на сѣдъ прѣдъ нѣколко почтенини тър-
говци; нѣ ако злоупотребителътъ не са съгла-
си или не са подчини на рѣшеніето на тѣзи тър-
говци, то такъвъ ще са тѣгли на сѣдъ прѣдъ
надлѣжнити съдовѣща, съобразно съ търговскити
закопи на държавата.

Чл. 32. Ако са появи нѣкое неспоразумѣніе
или распрїа по между самити членове на друже-
ството, тогасъ управителити сж джжжни да сви-
катъ извѣпредно сбѣраніе въ което да са рас-
прави туй неспоразумѣніе или распрїа.

Чл. 33. За продаваніето или промѣненіето на
билетити плаща са по единъ грошъ и половина
или 1/2.

ОТДѢЛЪ V.

За джжжностити на управителити.

Чл. 34. Дружеството прѣйма новъ акціонернѣтъ
свѣкого който жѣлае да стане. Новїятъ акціоне-
рнѣтъ е джжженъ да са отнесе лично или писмен-
но до управленіето, като и, са подчини на дру-
жественнѣтъ уставъ, ще плати на сѣкровишника
колкото има да са плаща, ще си земе исправа
ти за заплащеніето количество и ще са подинше
саморжчно въ уставътъ.

Чл. 35. Свѣко писмо пратено по вжжъ отъ дру-
жеството ще са подписва отъ сичкити управите-
ли или поне отъ двамата и свѣко обявеніе за дру-
жественни дѣла ще носи дружественнѣтъ печатъ
и подписъ: управление на дружеството
или пжкъ подпискити на управителнити членове.

Чл. 37. Поржчителнѣтъ записъ на сѣкрови-
шникътъ и другити прѣминнали книги ще бжжтъ
повѣрепи за съхраненіе на прѣдсѣдательтъ на
дружеството.

Чл. 38. Никой отъ управителнити членове не-
може безъ врѣме да си даде оставката; нѣ ако
би да са принуди отъ неизбежни работи въ това,
той трѣбува да извѣсти съ врѣме дружеството.

Чл. 39. Сѣкровишникътъ ще пазн добръ съ-
браннити пари, и щомъ са заповѣда отъ упра-
вленіето да ги прѣдава, ще ги тура, безъ ника-
кво противорѣчіе, подъ расположеніето на у-
правителити.

Чл. 40. Записити на раздаденити пари ще бж-
дѣтъ у сѣкровишникътъ, който има джжжностъ
да прибира парити като дойде срокътъ на нѣ-
кой записъ и ще постѣжива за прибираніето на
тѣзи пари спорѣдъ както изискува пуждата;
инакъ ще бжде отговоренъ за появената загуба.

Чл. 42. Сѣкровишникътъ е джжженъ да дѣр-
жи чисто и редовно надлѣжящити нему книги
и на края на годината да дава точна и ясна ра-
вномѣтка за сичко що е извършилъ.

Чл. 42. Писарьтъ сжщо тѣй трѣбува да дѣржи
правилно и чисто сичкити дружественни книги въ
които ще ише сичко точно и ще ги дѣржи го-
товъ за показваніе свѣки пжтъ когато са поискатъ.

Чл. 43. Печатопазителътъ, сѣкровишникътъ и
писарьтъ ще са пописватъ исправили.

Чл. 44. Двѣмата подуправители сж джжжни да
са намиратъ свѣкоги въ сбѣранїята и да са тру-
датъ за по добріятъ успѣхъ на дружественнити дѣла.

Чл. 45. Този уставъ на Българското
Търговско дружество, като са удобри
отъ сичкити членове, ще служи за законъ въ у-
правленіето на дружеството до този денъ въ кой-
то ще са сбѣржтъ сичкити акції, споредъ членъ
3-ий, и тогасъ единъ други по пѣленъ уставъ
ще са направи за да замѣни настоящїятъ.

КОРЕСПОНДЕНЦИИ НА ТУРЦИЯ

ВИДИНЪ 1 Ноември. Азъ тука за община-
та нѣма да хоргувамъ; само за училищата ще ка-
жа двѣ думи. Наистина, колкото за училищата и
азъ ще потвърдя, както други дописници, че сж
въ по добъръ рѣдъ, нѣ май има и пѣщичко, което
пѣтъ не достига и то е че между ученицити нѣма
никаква дисциплина, безъ която са липяватъ отъ
най свѣтото пѣщо, т. е. нѣравнѣствеността. Нѣ то-
ва не знаа на что да го отдамъ, да ли на учи-
тели между, които са усѣща до нѣкадъ едно
малко нераспоразумѣніе или на училищнѣтъ ко-
мисїа? Повечето ми са ще да го отдамъ на ко-
мисїа и то защото възбранава на учителити
да употребяватъ наказаніе за ученицити. А тамъ
гдѣто нѣма наказаніе, тамъ владае и неустрое-
ніе. За това азъ бѣхъ несвѣтувалъ училищнѣтъ
комисїа, да остави учителити свободни, то тѣ
учители знаатъ какво е пужно за добріятъ ус-
пѣхъ на училището; защото и пословицата казва:
«много баби килево дѣте; колкото за дѣвическо-
то училище, то ще бжде въ по добъръ рѣдъ;

*) Това е уставъ на едно търговско друже-
ство което са основа въ Варна. Като жѣлаими рас-
пространеніето и развитіето на търговїята въ на-
шити Българи, нѣ го помѣстихми съ цѣль да по-
служи за ржководство и на други; защото нѣй не
ще можимъ да увардимъ въ ржцѣти си мѣстната
търговїа ако не основемъ търговски дружества
на които варненскити Българи ни дажжтъ при-
мѣрътъ.

защото имаме и по добра учителка, Железненска възпитателница. Но само това е жално, че у нас още са гледа на жената като да не е свободна и като да е назначена от създателя само и само да бъде робиня на другаря си мъж. А за това си заключение имам много фактове, между които е и тояче училището много малко дъвойки посещават, на според големият на града, още и че от много съм слушал да казват: че на жената не е нужно да знае наука. Аз ще кажа на нашите граждани само това, че само образувани майки отглеждат достойни сынове и полезни граждани, то ако искат и нашите град да са разбудни, то трябва да са зачекат и да изпроводят сички дъвоичетата си, за да им дават живот.

Да ви съобща ищо и до Читалището. То има много красно здание и съ изрядни мобили, донесени из Нямско, а по пататък не; защото е прислано от незнамъ що. Ако не са поправи, то ще ви съобща, откак изберж по тжико причинати, които го приспират. Само това ще кажа на моги приятели, членове на Читалището: Приатели! бъдете будни и внимателни и работете според както желаете испрво, а не са оставяйте на тогова опогова да ви влече на казъто му скефе. Единъ от другарети ви.

ЕТРОПОЛЪ 20 Октомври. От прѣди двѣ години нашето училище бѣше съвсѣмъ подпалнало въ пѣрѣдѣти си и бѣше достигнало до едно крайно разореніе. Причината на това нѣщо бѣше единъ отъ пѣрвѣти ни граждани; защото нашити пѣрвенци и сички хора нещѣтъ неговѣтъ човѣкъ за учителъ, като неспособенъ. Тоя Г-нъ като глѣдаше че не може да сполучи това си желаніе учителската честъ за своя си, той всѣчески са трудеше да раздѣли гражданити ни на двѣ страни та дано баремъ едната придобіе за да му помогне за работата. Най послѣ, при токозито си трудове той сполучи тая си както за града ни тѣй и за училището ни разорителна цѣль, и като раздѣли гражданити, раздѣли и училището ни и постави на учителски тронъ своя си човѣкъ и така едната страна, която той бѣ придобилъ, по хатѣра му ако и да удобри тоя неговъ учителъ, нѣ другата като го неудобри, ето ти единъ послѣденъ раздоръ по между сичкити ни граждани, които отъ това неблагоприятно дѣло са раздѣлиха на двѣ страни, и тѣй сѣщо раздѣлиха и училището. Тогава отъ едно училище станаха ни двѣ, нѣ едното за другото. Въ това врѣме повоисправенното въ горнята махала женско училище вмѣсто да са напълни съ дѣвчицити ни, напълни са съ ученицити на Горнята махала, които са отдѣлиха отъ общото ни училище. Това раздѣленіе на училищата ни не трая повече отъ една година; защото са позна отъ всякого за неедно и врѣдѣтелно за града ни нѣщо, и сѣки търсеше и искаше съединеніето на училищата и на общината ни. За туй желателно съединеніе срѣдствата бѣха много, нѣ твърдѣ мѣчно сѣ прѣгизваше дебелия воля на тоя нашъ старъ чорбаджіа.

Както и да е, тѣзи пролѣтъ нашити пѣрвенци подбудѣни отъ младѣжити, а най повече отъ съотечественика ни Г-нъ Т. Пеюва, съединихъ общината, и рѣшиха да направятъ едно ново и голѣмо училище. Тѣ съ това прѣдпріятіе цѣлиха единъ добъръ учителъ, който събра сичкити ученици въ едно училище. Единъ расписъ са направилъ за направяніето на новото училище, и както еснафити тѣй и сѣки си внесе самоволната помощъ за туй дѣло. Училищното здание макаръ и да са почна твърдѣ късно, въ краятъ на августъ, нѣ има надѣжда че скоро ще са свърши, и ученицити като сѣ принесятъ въ него, сегашното ще са испразни, и ще са напълни съ дѣвчицити ни, за които учителката, която е една наша съотечественица, е готова да отвори туй училище.

Нашето ново училище, Г-не Редакторе, бѣше щастливо да са удостои на помощити на нѣкои благодѣтели и трудолюбиви лица, та които послѣ ще ви пишеть, и сега само ще ви кажемъ за една по главна отъ тѣхъ намъ подарени помощи. Споменатитѣ ни съотечественикъ Г-нъ Т. Пеювъ, като си дожда тукъ това дѣло на расходъ (защото той живѣе въ Кюстендилъ) като са научи за доброто прѣдпріятіе на гражданити ни, за направяніето на ново училище, вѣхнѣнъ отъ патриотическъ къмъ отечеството си любовь, щедро помогна за направата на училището съ 10

турски лири. Освѣтъ това, той подари още по едно тѣло географически карти, на мѣжкото ни и бѣдѣще женско училища; нашата община и сички граждани дълженствуватъ голѣма признателность и благодареніе къмъ Г-на Пеюва за подарѣнитѣ му на нашити училища. За това ви молимъ Г-не Редакторе, да имате благоволеніето да дадете мѣсто на дописката ни за въ почтен. ви вѣстникъ, за да са обнародватъ и начертаятъ тѣхъ на Г-ство му добродѣтели които ще могатъ да послужатъ за добъръ примѣръ и насърчаваніе на другити ни въ странствіе съотечественици за подобни помощи.

Най послѣ, ще ви кажемъ Г-не Редакторе, че нѣ тука имамъ едно Д. . . лице М. . . , което доста много прѣпятствува на учебнитѣ ни работи, нѣ отпосѣ ще ви явимъ лицето и неговата хубава исторія.

ТЕСКЕРЕ ДО ГРЪЦКАТА ПАТРИАРШІЯ

Такрира който са испрати тѣзи дни отъ васъ въ отговоръ относително до Българскіятъ въпросъ тѣй както и мазбатата на синода на митрополитити за нѣгово потвърдѣніе са прѣхъ и разгѣдахъ. Преподобното ваше лице, въ благоразуміето и правомѣдріето което го отличава тѣй както и преподобнитѣ митрополити въ познатата тѣхна разумность и умѣренность, като зематъ прѣдъ видъ разясненіята които са дадохъ отъ насъ испопрѣди, навѣрно ще исповѣдатъ, въ прѣдлѣжиятъ въпросъ който отъ десетъ години и повече е станалъ причина за разногласіе и раздоръ между двѣ страни, подданицити на държавата, и слѣдователно е произвелъ различни мѣнотѣи на Правителството, че Високата Порта посредствува твърдѣ разумно, касателно до правдинити на двѣти страни и общити религіозни прѣдели, и чѣта положи сѣко възможно стараніе тѣй щото рѣшеніето което издаде напоследно да не са отстранява никакъ отъ тѣзи прѣдѣли въ первообразията и въ веществото. Сѣщо тѣй безспорно е че царското правителство зе отгорѣ си грижата да възбрани и да поправи сѣко злоупотрѣбленіе което би могло да са случи важнъ отъ тѣзи основи. При туй ако и да не са видѣ за нужно свикваніето на вселенски съборъ който са прѣдложи по напѣдъ и сега напоследно, нѣ защото и въ послѣднитѣ изложенія туй прѣдложеніе са повтаря и изискува са настоятелно осъщественіето му, Високата Порта, която никоги не е прѣставала да дава въ сѣки случай дѣйствителни доказателства за крайнитѣ почитъ който има къмъ вѣхтити правдини и привилегіи на едно званично тѣло което прѣбивава въ нѣйната държава, готова е да покажи този почитъ и въ туй обстоятелство. Нѣ защото за да издаде нѣкое мѣнѣе и рѣшеніе върху този прѣдметъ изискува са щото да са извѣсти прѣдварително кои ще бѣдѣтъ основити и прѣдѣлитѣ на разискуваніята които ще станатъ въ съборѣтъ на който са иска волята, сирѣчь какви нѣща ще са подложатъ подъ разгѣданіе, за туй иска ми да изволите да ни испратите съ първо программата за тѣзи нѣща за което са написана и настоятелно пріятелско тескере.

1870 Ноемв. 3. (Подписанъ:) ААЛИ.

ОТГОВОРЪ НА ТУЙ ТЕСКЕРЕ.

Ваше Высочество,

Въ вашето високо и свѣтло тескере, отъ 22 Шабанъ 1287, което прѣхми съсъ твърдѣ дълбоко почитаніе, и което са испрати въ отговоръ на смиренъ единъ мой такриръ и една мазбата отъ синода

на митрополитити, които са подложихъ на последно Ваше Высочество за българскіятъ въпросъ (чрезъ който такриръ и мазбата са искаше високата воля за свикваніето на вселенски съборъ относително за каноническото развързваніе на въпросѣтъ), Ваше Высочество заповѣда че понеже трѣбува да са извѣстятъ основити и прѣдѣлитѣ на разискуваніята които ще станатъ въ този съборъ да поспѣша да ги изложатъ прѣдварително. Прочее споредъ тѣваша висока заповѣдъ, бързамъ да ви подложатъ чрезъ настоящето си че дѣлото на този вселенски съборъ за свикваніето на който са иска високо царско изволеніе са отнася за разгѣданіето и уравниеніето на разногласіето което са яви между патриаршіята и Българити и което произхожда както е познато на Ваше Высочество, отъ туй дѣто отстъпкити направени на исканіята на Българити за духовно управленіе не са видѣхъ достатѣчни, нѣ постыжнѣствуватъ въ работи които нарушаватъ духѣтъ на вѣрата и на черковнитѣ канони и претендирватъ че прѣдложеніята имъ недокачатъ никакъ религіознитѣ канони; дѣлото, казахъ ми, на този съборъ са ограничава, безъ да са намиса нити най малко въ въпроси които са отнасятъ до политиката, да разгѣда само рѣченіятъ български въпросъ, и като земе точно познаніе най напѣдъ за въпросѣтъ главно и сѣтъ като испита и разиска и исканіята на Българити тѣй както и отстъпкити които са направихъ отъ патриаршіята, да издаде едно крайно и праведно рѣшеніе споредъ черковнитѣ канони.

(Подписанъ) Григорій
1870 Ноем. 4. Константинопольскій.

ПОЛИТИЧЕСКИ НОВИНИ.

Политическитѣ новини сѣ оскудни тѣзи седмица. Биткити които ставатъ въ полето на войната иматъ голѣма важность. Споредъ прускитѣ депешѣ, Германцити занимахъ пакъ Орлеанъ като привзели 10 хиляди роби, 77 тона и 4 военни кораба; а споредъ френскитѣ депешѣ, Френцити като были по малко отъ неприятели оставили Орлеанъ безъ да са біятъ.

Извѣстіята отъ Парижъ сѣ добри. Прусцити издадѣли два нѣти на иренскитѣ позиции и два нѣти тѣ сѣ отблжесали съ голѣми загуби отъ френскитѣ войски.

Една депеша отъ Лондра извѣстива че лордъ Гранвилъ отговорилъ на Князь Горчакова като изразилъ надѣжда че Руссія не ще отхвърли Парижкитѣ трактатъ безъ съгласіето на другитѣ сили.

— Въ прускитѣ ренетагъ, прѣдсѣдателъ прочелъ едно писмо отъ баварскитѣ царъ чрезъ което припѣсвалъ на прускитѣ царъ императорската корона на Германія.

— Споредъ писма отъ Видинъ, казва Тюрки, политическото положеніе карало отъ дѣнь на дѣнь да са вѣрва че источнитѣ въпросъ трѣбува да турѣ свѣтъ въ огнь. Буинтовническитѣ комитетъ отъ Букурещъ отпразилъ пакъ едно рѣшеніе до Българити въ което ги насѣскувалъ на бой и обѣщавалъ имъ едно бързо избавленіе.

— Журналъ де Петерсбургъ обнародва тѣзи дни единъ членъ който са забѣлжи въ дипломатическитѣ кръгове. Този вѣстникъ като изразява миролюбивитѣ намѣренія на Руссія, казва че тѣзи послѣдната пѣмала никакъ на умъ да подига на този часъ источнитѣ въпросъ. Той приуря: ако имѣтъ най малкъ политически разумъ, християнскитѣ населенія трѣбува да разберѣтъ че сегашната минута ще е най неблагоприятна за едно движеніе отъ тѣхна страна и нѣй са палѣвами че ще стоятъ мирни, инакъ тѣ бѣхъ си навѣкли голѣми злочестия.

— Пруски депеша отъ тѣзи сутрина казватъ че пруски войски като отивали къмъ Боженскі, срѣзали една френска ордіа отъ 15 до 17 баталиона която испадли отъ сичкитѣ нѣйни позиции като и зели 150 пленника 1 толь и 1 митральоза.